

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A L'HABITATGE (HABITATGE PÚBLIC)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 17 de novembre de 2020, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què manifestava la seva disconformitat per la manca de resolució al recurs d'alçada de data 4 d'octubre de 2019 interposat contra la seva sol·licitud d'habitatge d'emergència.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al **Consorti de l'Habitatge de Barcelona** per tal de conèixer el tractament motivat que es volia donar al recurs presentat per la persona interessada.

El dia 2 de desembre de 2020, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

CONSIDERACIONS

1. Manca de resposta municipal

L'Ajuntament, després de més de dos anys, no ha facilitat a la Sindicatura de Greuges de Barcelona la informació que es va sol·licitar per resoldre la queixa. Aquest termini supera amb escreix el que pot considerar-se un temps raonable, d'acord amb els principis d'eficiència i bona administració amb què han de regir-se els serveis municipals. Així mateix, **incompleix el deure de col·laboració** establert per l'article 3.7 de la normativa reguladora de la institució de la Sindicatura de Greuges de Barcelona (aprovada per la Comissió de Govern en sessió del 19 de gener de 2005).

Aquesta resolució s'emmarca dins el compromís de l'Ajuntament de Barcelona amb els **objectius de desenvolupament sostenible (ODS)**, d'acord amb la mesura de govern sobre l'Estratègia d'impuls de l'Agenda 2030. Concretament, es relaciona amb l'objectiu **16.6 "Màxima eficàcia i responsabilitat envers la ciutadania"**.

D'acord amb aquests fets, **es recorda al Consorci de l'Habitatge de Barcelona l'obligació de col·laborar amb aquesta Sindicatura per tal que pugui desenvolupar adequadament la seva tasca de supervisió dels serveis municipals i alhora vetllar pels drets de la ciutadania.**

2. Resolució del recurs d'alçada

Aquesta Sindicatura ha contactat amb la ciutadana que, avui en dia, manifesta que no se li ha notificat la resolució del recurs d'alçada interposat en data 4 d'octubre de 2019.

El **termini de tres anys i sis mesos** transcorregut d'ençà de la data de presentació del recurs és **excessiu i evitable**.

Convé recordar que l'article 122 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPACAP), estableix que el termini màxim per dictar i notificar la resolució del recurs d'alçada **és de tres mesos**. Aquest termini es pot suspendre facultativament quan se sol·licitin informes preceptius a un òrgan de la mateixa administració o d'una administració diferent. Aquest **termini de suspensió, en cap cas, no pot excedir els tres mesos**. Si l'informe no es rep en el termini indicat, prossegueix el procediment.

Segons la LPACAP, la falta de resposta als recursos en via administrativa s'han d'interpretar en sentit desestimatori (silenci administratiu negatiu). Tanmateix, aquesta institució vol posar de manifest que el silenci administratiu no es configura com un mecanisme que serveixi per emparar la inactivitat de l'Administració i donar cobertura legal al que no deixa de ser un defecte de funcionament.

Aquesta institució ja s'ha pronunciat en altres ocasions en el sentit que el silenci administratiu és una pràctica que genera en la ciutadania una inseguretat jurídica i indefensió material que l'obliga a recórrer a la via judicial, cosa que converteix *de facto* en inoperant la via administrativa i que pot perjudicar o agreujar la situació jurídica de la persona interessada en el procediment.

En aquest punt, convé recordar els **principis de bona administració i eficàcia** que es troben reconeguts al dret de la Unió Europea (article 41 de la Carta de drets fonamentals), als articles 9.3 i 103 de la Constitució espanyola, i a l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic administratiu comú.

Així mateix, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, aprovada l'any 2000, esmenta en l'article XXIII, quan es refereix a l'eficàcia dels serveis públics com a indicatiu d'una bona administració, que les autoritats locals han de garantir l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats de les persones usuàries.

Aquests principis impliquen comptar amb una administració que presti el màxim nombre de serveis amb els millors estàndards de qualitat, respectant els drets i interessos legítims de la ciutadania, i capaç de resoldre els problemes de les persones de manera àgil i eficaç.

Això inclou **el deure de l'Administració de resoldre expressament les peticions i reclamacions que li presenti la ciutadania** i de donar resposta a les sol·licituds que aquesta adreci a l'Administració. Així ho estableix també l'article 30 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, i l'article 53 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, que menciona l'obligació de les administracions públiques catalanes de dictar una resolució expressa en tots els procediments i notificar-la, en aquest cas, donar resposta al recurs d'alçada interposat per la persona interessada.

La jurisprudència també és eloqüent en aquest sentit, tal com mostra la Sentència del Tribunal Suprem de 28 de maig de 2020 (entre moltes altres):

[...] el deure jurídic de resoldre les sol·licituds, reclamacions o recursos no és una invitació de la llei a la cortesia dels òrgans administratius, sinó un estricte i rigorós deure legal que obliga tots els poders públics, per exigència constitucional (articles 9.1; 9.3; 103.1, i 106 CE), i la seva inobservança arrossega també el trencament del principi de bona administració, que no només juga en el terreny dels actes discrecionals ni en el de la transparència, sinó que, com a pressupòsit bàsic, exigeix que l'Administració compleixi amb els seus deures i mandats legals estrictes i no s'empari en la seva infracció per causar un perjudici innecessari a la persona interessada.

Pel que fa a la responsabilitat en la tramitació, l'article 20 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques, estableix el següent:

Els titulars de les unitats administratives i el personal al servei de les administracions públiques que tinguin al seu càrrec la resolució o el despatx dels assumptes són responsables directes de la seva tramitació i han d'adoptar les mesures oportunes per remoure els obstacles que impedeixin, dificultin o retardin l'exercici ple dels drets de les persones interessades o el respecte als seus interessos legítims, així com disposar el que sigui necessari per evitar i eliminar tota anormalitat en la tramitació de procediments.

Aquesta institució considera que la jurisprudència invocada i les normes analitzades imposen a l'Administració un grau d'exigència i diligència a l'hora de respondre les peticions de la ciutadania, que ha de regir l'actuació administrativa en el marc del dret a una bona administració.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta Municipal de Barcelona i el Reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Consorci de l'Habitatge de Barcelona no ha estat ajustada a dret ni eficaç** perquè no ha donat compliment als terminis que imposa la Llei 39/2015, d'1 d'octubre.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Consorci de l'Habitatge de Barcelona** que, amb la màxima celeritat, resolgui i notifiqui el recurs d'alçada interposat per la persona interessada.
- **Recordar a la Regidoria d'Habitatge** el deure de col·laborar amb la Sindicatura de Greuges de Barcelona.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.